

Obres escollides de Lenin en català

**LA CATÀSTROFE QUE ENS AMENAÇA I COM
COMBATRE-LA**

**V. I. LENIN
1917**

Versió catalana establerta des de: *La catástrofe que nos amenaza y como combatirla*, en *Obras Escogidas* en XII toms, Tom VII, Editorial Progreso, Moscou, 1977, pàgines 175-220

Edicions internacionals Sedov

LA CATÀSTROFE QUE ENS AMENAÇA I COM COMBATRE-LA.....	3
LA FAM S'ACOSTA	3
PASSIVITAT COMPLETA DEL GOVERN	4
LES MESURES DE CONTROL SÓN CONEGUDES PER TOT HOM I FÀCILMENT APLICABLES.....	5
LA NACIONALITZACIÓ DELS BANCOS.....	6
LA NACIONALITZACIÓ DELS CONSORCIS.....	8
L'ABOLICIÓ DEL SECRET COMERCIAL.....	10
L'AGRUPACIÓ OBLIGATÒRIA EN CONSORCIS	12
LA REGLAMENTACIÓ DEL CONSUM	13
EL GOVERN DESTRUEIX LA TASCA DE LES ORGANITZACIONS DEMOCRÀTIQUES	15
LA FALLIDA FINANCERA I LES MESURES PER A COMBATRE-LA.....	17
POT HOM AVANÇAR SI TEM MARXAR VERS EL SOCIALISME?	19
LA LLUITA CONTRA LA GUERRA I LA RUÏNA.....	20
LA DEMOCRÀCIA REVOLUCIONÀRIA I EL PROLETARIAT REVOLUCIONARI	22

LA CATÀSTROFE QUE ENS AMENAÇA I COM COMBATRE-LA

LA FAM S'ACOSTA

Una catàstrofe inevitable s'estén sobre Rússia. El transport ferroviari es troba en un estat d'increïble desorganització, que creix sense parar. Els ferrocarrils quedaran aturats. Cessarà l'afluència de matèries primeres i de carbó a les fàbriques. Cessarà el subministrament de cereals. Els capitalistes sabotegen (danyen, interrompen, minen, frenen) deliberadament i tenaçment la producció, confiant que una catàstrofe inaudita originarà la fallida de la república i de la democràcia, dels Soviets i, en general, de les associacions proletàries i camperoles, facilitant així el retorn a la monarquia i la restauració de l'omnipotència de la burgesia i dels grans terratinents.

Ens amenacen inexorables una catàstrofe de proporcions sense precedent i la fam. Tots els periòdics n'han parlat ja infinitat de vegades. Els partits i els Soviets de diputats obrers, soldats i camperols han votat multitud de resolucions en què es reconeix que la catàstrofe és imminent, que està ja molt prop, que és necessari mantenir contra ella una lluita desesperada, que el poble ha de fer "esforços heroics" per a conjurar el desastre, etc.

Tot el món ho diu. Tot el món ho reconeix. Tot el món ho fa constar.

Però no es pren cap mesura.

Portem mig any de revolució. La catàstrofe està avui més prop. Hem arribat a l'atur en massa. Qui podria pensar-ho! al país no hi ha mercaderies, el país pereix per falta de queviures, per falta de mà d'obra, encara que hi ha cereals i matèries primeres en quantitat suficient. I en un país que es troba en aqueixes condicions, en un moment tan crític, ha augmentat l'atur forçós en massa! ¿Vol hom millor prova que durant aquest mig any de revolució (que alguns qualifiquen de gran revolució, però que, per ara, seria més just denominar revolució podrida), amb una república democràtica, amb gran profusió d'associacions, organismes i institucions que s'intitulen orgullosament "democràtics revolucionaris", *no s'ha fet en realitat res seriós, absolutament res, contra la catàstrofe, contra la fam?* Ens acostem amb celeritat creixent al desastre, perquè la guerra no espera, i el desgavell que origina en tots els dominis de la vida del poble és cada dia més profund.

No obstant, és prou amb fixar-se i reflexionar, per poc que siga, per a convèncer-se que hi ha els mitjans necessaris de combatre la catàstrofe i la fam; que les mesures a adoptar són perfectament clares i senzilles, completament realitzables, plenament assequibles a les forces del poble, i que si *no s'adopten és únicament i exclusivament* perquè la seua implantació lesionaria els fabulosos guanys d'un grapat de grans terratinents i capitalistes.

En efecte. Pot assegurar-se que no trobaran ni un sol discurs, ni un sol article en els periòdics de qualsevol tendència, ni una sola resolució, siga quina siga l'assemblea o institució en què s'haja votat, en els que no s'expose d'una manera clara i concreta la mesura fonamental i decisiva per a combatre la catàstrofe i la fam, per a evitar-les. Aqueixa mesura és: el control, la fiscalització, la comptabilitat, la reglamentació per l'Estat, la distribució encertada de la mà d'obra en la producció i en el repartiment dels productes, l'estalvi de forces del poble, la supressió de tota despesa supèrflua d'energies, la seua economia. Control, fiscalització, comptabilitat: això és el principal en la lluita contra la catàstrofe i contra la fam. Això és quelcom indiscutible i admès per tots. Però això és precisament allò que *no es fa* per por a atemptar contra l'omnipotència dels grans terratinents i els capitalistes, contra els seus guanys desmesurats, inaudits i escandalosos, obtinguts aprofitant-se de la carestia i dels subministraments a l'exèrcit (i avui, directament o indirectament, quasi tots "treballen" per a la guerra); uns guanys que tothom coneix, que tothom veu i dels quals tot el món se'n lamenta i se'n escandalitza.

No obstant, l'Estat no fa absolutament res per a implantar un control, una comptabilitat i una fiscalització si fa o no fa seriosos.

PASSIVITAT COMPLETA DEL GOVERN

S'observa pertot arreu un sabotatge sistemàtic i incessant de tot control, fiscalització i comptabilitat, de totes les temptatives que emprèn l'Estat per a organitzar-los. I fa falta ser increïblement ingenu per a no comprendre (o profundament hipòcrita per a aparenyar que no es comprèn) d'on part aqueix sabotatge i quins recursos empra. Perquè aqueix sabotatge dels banquers i els capitalistes, aqueix *torpedinament* per ells de tot control, fiscalització i comptabilitat, s'adapta a les formes estatals de la república democràtica, s'adapta a l'existència de les institucions "democràtiques revolucionàries". Els senyors capitalistes han assimilat a la perfecció una veritat que reconeixen de paraula tots els adeptes del socialisme científic, però que els menxevics i els eseristes van procurar oblidar en quant els seus amics van ocupar els lucratiu llocs de ministres, viceministres, etc. Aqueixa veritat consisteix en el fet que l'essència econòmica de l'explotació capitalista no experimenta el menor canvi pel fet que les formes monàrquiques de govern siguin substituïdes amb les formes democràtiques republicanes, i que, per consegüent, ocorre també el contrari: n'hi ha prou amb canviar *la forma* de lluita per la intangibilitat i la santedat dels guanys capitalistes per a salvaguardar-les en la república democràtica amb la mateixa eficàcia que en la monarquia absoluta.

El sabotatge modern, novíssim, democràtic republicà de tot control, de tota comptabilitat i de tota fiscalització consisteix en el fet que els capitalistes reconeixen de paraula "fervorosament" el "principi" del control i la seua necessitat (com fan també, per descomptat, tots els menxevics i tots els eseristes); però fan insistència en què aqueix control s'implante d'una manera "gradual", regular, d'acord amb una "reglamentació establida per l'Estat". En realitat, amb aqueixes belles paraules es vol ocultar *el sabotatge* del control, la seua reducció al no-res, a una ficció; es vol ocultar una comèdia de control, la demora de totes les mesures eficaces i de vertadera importància pràctica, la creació d'organismes de control complicats, confusos, inerts i burocràtics en extrem, que depenen completament dels capitalistes i no fan ni poden fer absolutament res.

Per a no fer afirmacions gratuïtes, ens remetrem a testimonis de menxevics i eseristes, és a dir, precisament dels qui van tenir la majoria en els Soviets en els primers sis mesos de revolució, van participar en el "govern de coalició" i, per això, són responsables políticament davant els obrers i els camperols russos de la connivència amb els capitalistes i que aquests hagen frustrat tot control.

El periòdic oficial de l'organisme màxim entre els anomenats organismes "competents" (no és broma!) de la democràcia "revolucionària", *Izvestia del CEC* (és a dir, del Comitè Executiu Central del Congrés dels Soviets de diputats obrers, soldats i camperols de tota Rússia), publica en el seu número 164 del 7 de setembre de 1917 una *disposició* d'una institució especial que s'ocupa dels problemes del control, creada per aqueixos mateixos menxevics i eseristes i que es troba completament en els seus mans. Aquesta institució especial és la "Secció d'Economia" del Comitè Executiu Central. En aqueixa disposició s'hi reconeix oficialment, com un fet, "*la passivitat completa dels organismes centrals de reglamentació de la vida econòmica annexos al govern*".

¿Pot haver testimoni més eloqüent que aquest, subscrit pels mateixos menxevics i eseristes, de la fallida de la política menxevic i eserista?

La necessitat de reglamentar la vida econòmica va ser ja reconeguda en temps del tsarisme, i, per a això, es crearen diferents organismes. Però, sota el tsarisme, la ruïna feia progressos cada dia majors, arribant a assolir proporcions monstruoses. Es va reconèixer en l'acte que era missió del govern republicà, del govern revolucionari, adoptar mesures serioses i enèrgiques per a acabar amb la ruïna. Quan es va formar, amb la col·laboració de menxevics i eseristes, el govern de "coalició" va publicar la seua solemníssima declaració del 6 de maig, en què va prometre públicament establir el control i la reglamentació estatals i va contraure el compromís de portar-los a la pràctica. Els Tsereteli i els Txernov, i amb ells tots els líders menxevics i eseristes, van jurar i van perjurar que no sols ells responien de la gestió del govern, sinó que, a més, "els organismes competents de la democràcia revolucionària", que es trobaven a les seues mans, vigilaven de fet la tasca del govern i la controlaven.

Des del 6 de maig han transcorregut quatre mesos, quatre llargs mesos, durant els quals Rússia ha sacrificat centenars de milers de soldats en l'absurda "ofensiva" imperialista, i la ruïna i la catàstrofe s'han acostat amb botes de set llegües, tot i que l'estiu oferia possibilitats extraordinàries per a fer moltes coses, tant en el transport per aigua com en l'agricultura, en les prospeccions geològiques, etc., etc. I al cap d'aquests quatre mesos, els menxevics i els eseristes es veuen obligats a confessar oficialment la "passivitat completa" dels organismes de control annexos al govern!!

I avui (escrivim aquestes línies precisament en vigílies de l'obertura de la Conferència Democràtica, convocada per al 12 de setembre), aqueixos mateixos menxevics i eseristes proclamen, amb prestància de sensats estadistes, que encara pot posar-se remei a la situació, substituint la coalició amb els democonstitucionalistes per una coalició amb els Kit Kítitx de la indústria i del comerç, amb els Riabushinski, els Búblikov, els Teréstxenko i companyia!

Com s'explica, es pot preguntar hom, aquesta sorprenent ceguesa dels menxevics i els eseristes? ¿Hem de considerar-los "xiquets polítics", que pel seu extrem candor i poc de cap no saben el que fan i s'equivoquen de bona fe? ¿O serà que les abundants poltrones de ministre, viceministre, governador general, comissari, etc., etc., tenen la virtut d'originar una ceguesa especial, "política"?

LES MESURES DE CONTROL SÓN CONEGUDES PER TOTHOM I FÀCILMENT APLICABLES

Pot sorgir la pregunta de si els mitjans i les mesures de control no són quelcom extraordinàriament complicat, difícil, mai experimentat i fins i tot desconegut. ¿No es deuran les dilacions a què els estadistes del Partit Demòcrata Constitucionalista, de la classe industrial i comercial, així com dels partits eserista i menxevic, porten ja mig any esforçant-se a més no poder per indagar, estudiar i descobrir les mesures i els mitjans de control, sense que hagen arribat encara a una solució del problema, donada la seua extraordinària dificultat?

Ni de bon tros! El que es vol és "donar gat per llebre" i presentar les coses d'aqueixa forma als mugics incultes, analfabets i oprimits i als petitburgesos, que creuen en tot i no aprofundeixen en res. La realitat és que fins i tot el tsarisme, fins i tot el "vell règim", en crear els comitès de la indústria de guerra *coneixia* la mesura fonamental, el mitjà principal i la via del control: agrupar la població per professions, per finalitats i branques de treball, etc. Però el tsarisme *temia* que la població s'agrupés, i per això recorria a tot per a limitar i obstaculitzar artificialment aqueixa via i aqueix mitjà de control, tan universalment coneguts, tan fàcils i tan aplicables.

Tots els Estats bel-ligerants, que pateixen el pes extraordinari i les calamitats de la guerra, que pateixen (en grau major o menor) la ruïna i la fam, han traçat, determinat, aplicat i provat fa ja molt de temps *tota una sèrie* de mesures de control, que es redueixen quasi sempre a agrupar la població, a crear o fomentar associacions de tipus diversos vigilades per l'Estat, en què participen els seus representants, etc., etc. Aquestes mesures de control són conegudes per tothom, i se n'ha parlat i escrit molt. Les lleis relatives al control dictades per les potències bel-ligerants més avançades han sigut traduïdes al rus o exposades fil per randa en la premsa del nostre país.

Si el nostre Estat *volgués* realment aplicar el control d'una manera seriosa i efectiva; si les seues institucions no s'haguessen condemnat elles mateixes a "la passivitat completa" amb el seu servilisme envers els capitalistes, li bastaria amb extraure a mans plenes mesures de control, ja conegudes i aplicades, del copiós dipòsit existent. L'únic obstacle que s'alça en aqueix camí (obstacle que oculten al poble els democonstitucionalistes, eseristes i menxevics) era i continua sent que el control posaria al descobert els fabulosos guanys dels capitalistes i els frustraria.

Per a aclarir millor aquesta qüestió importantíssima (que equival, en els fons, a la qüestió del programa de *tot* govern realment revolucionari que vullga salvar Rússia de la guerra i de la fam), enumerarem i examinarem per separat les més importants mesures de control.

Veurem que a un govern que es denominés democràtic revolucionari no sols en to de burla, li hauria bastat de decretar (prescriure, ordenar), ja en la seua primera setmana de vida, la implantació de les principals mesures de control; d'imposar càstigs seriosos, no irrisoris, als capitalistes que pretengueren burlar de manera fraudulenta aqueixes mesures, i invitar la població a vigilar per si mateixa els capitalistes, a comprovar si compleixen o no honradament les disposicions sobre el control, i aquest hauria sigut implantat a Rússia fa ja molt de temps.

Heus aquí les mesures més importants:

1. Fusió de tots els bancs en un banc únic i control per l'Estat de les seues operacions, o nacionalització dels bancs.

2. Nacionalització dels consorcis, és a dir, de les associacions més importants, monopolistes, dels capitalistes (consorcis sucrer, petrolier, huller, metal·lúrgic, etc.).
3. Abolició del secret comercial.
4. Sindicació obligatòria (és a dir, agrupació obligatòria) dels industrials, els comerciants i els patrons en general.
5. Agrupació obligatòria de la població en societats de consum o foment i control d'aquestes organitzacions.

Vegem ara quina importància tindria cadascuna d'aquestes mesures, sempre que s'implantessen per via democràtica revolucionària.

LA NACIONALITZACIÓ DELS BANCS

Els bancs són, com hom sap, centres de la vida econòmica moderna, els principals centres neuràlgics de tot el sistema capitalista d'economia nacional. Parlar de "reglamentar la vida econòmica" i eludir el problema de la nacionalització dels bancs significa fer gala d'una ignorància supina o enganyar la "plebs" amb frases pomposes i promeses altisonants, que per endavant hom ha decidit no complir.

És un absurd voler controlar i regular el subministrament de cereals o, en general, la producció i la distribució dels productes si, alhora, no es controlen i regulen les operacions bancàries. És quelcom així com llançar-se a la caça d'uns "copecs" problemàtics i tancar els ulls davant milions de rubles. Els bancs moderns estan tan estretament i indissolublement entrelaçats amb el comerç (amb el de cereals i amb tot el comerç en general) i amb la indústria que sense "posar-los mà" no es pot fer absolutament gens seriós, res "democràtic revolucionari".

Però potser això que l'Estat "pose mà" als bancs siga una operació molt difícil i complicada? Habitualment hom pinta així la cosa (la pinten així, clar està, els capitalistes i els seus advocats, que se'n beneficien) per a espantar els filisteus.

En realitat, la nacionalització dels bancs, que no priva ni d'un sol copec cap "propietari", no ofereix absolutament la menor dificultat d'ordre tècnic o cultural, i si es demora és *exclusivament* per la sòrdida cobdícia d'un insignificant grapat de ricassos. Si hom confon tan sovint la nacionalització dels bancs amb la confiscació dels béns privats, la culpa que es propague aquesta confusió de conceptes la té la premsa burgesa, interessada en enganyar la gent.

La propietat dels capitals amb què operen els bancs i que s'hi concentra s'acredita per mitjà de certificats impresos o manuscrits, als que hom anomena accions, obligacions, lletres de canvi, rebuts, etc. Amb la nacionalització dels bancs, és a dir, amb la fusió de tots els bancs en un sol Banc de l'Estat, no s'anul·laria ni modificaria cap d'aqueixos certificats. Qui posseís quinze rubles en la seua cartilla d'estalvis continuaria posseint-ne els mateixos quinze rubles després d'implantada la nacionalització dels bancs, i qui posseís quinze milions, seguiria posseint-los, fins i tot després d'adoptada aquesta mesura, en forma d'accions, obligacions, lletres de canvi, resguards de mercaderies, etc.

En què consisteix, doncs, la importància de la nacionalització dels bancs?

En què és impossible exercir un vertader control dels diferents bancs i de les seues operacions (fins i tot suposant que se suprimisca el secret comercial, etc.), perquè no es pot vigilar el complicadíssim, enredadíssim i astutíssim tripijoc a què es recorre en confeccionar els balanços, en fundar empreses i sucursals fictícies, en fer intervenir a homes de palla, etc., etc. Només la fusió de tots els bancs en un banc únic, sense que açò implique la menor modificació de les relacions de propietat; sense que, repetim, se li lleve un sol copec a cap propietari, ofereix *la possibilitat* d'implantar un control efectiu, a condició, clar està, que s'apliquen al mateix temps totes les altres mesures abans esmentades. Només nacionalitzant els bancs *es podrà assolir* que l'Estat sàpia on i com, d'on i quan es desplacen els milions i els milers de milions. I només aquest control dels bancs, del centre, eix principal i mecanisme bàsic de la circulació capitalista, permetria organitzar de fet, i no de paraula, el control de tota la vida econòmica, de la producció i la distribució dels productes més importants, "reglamentar la

vida econòmica”, que, d’una altra manera, està condemnada a continuar sent inevitablement un tòpic dels ministres per a enganyar el populatxo. Només el control de les operacions bancàries, a condició que es concentren en un sol banc pertanyent a l’Estat, permetrà organitzar, amb l’aplicació prèvia d’altres mesures fàcilment implantables, la recaptació efectiva de l’impost d’utilitats sense que hi haja ocultacions de béns i ingressos, perquè l’impost d’utilitats continua sent avui, en gran part, una ficció.

Bastaria precisament amb decretar la nacionalització dels bancs: els seus mateixos directors i empleats s’encarregarien de portar-la a la pràctica. Per a això no cal cap mecanisme especial ni es requereixen preparatius especials per part de l’Estat. Aquesta mesura pot ser implantada precisament per decret, “d’un sol colp”. Perquè el mateix capitalisme, que en el seu desenvolupament ha arribat a idear les lletres de canvi, les accions, les obligacions, etc., s’ha encarregat de crear la possibilitat econòmica d’aplicar-la. *L’única cosa que falta és unificar la comptabilitat*; i si l’Estat democràtic revolucionari ordenés que en cada ciutat es convocassen immediatament, per telègraf, assemblees i, a les províncies i per tot el país, congressos de directors i empleats de Banca per a fusionar sense demora tots els bancs en un sol Banc de l’Estat, aquesta reforma seria realitzada en el transcurs d’unes setmanes. Per descomptat, serien precisament els directors i els alts empleats els qui oposarien resistència, els qui tractarien d’enganyar l’Estat, de donar llargues a l’assumpte, etc., perquè aqueixos cavallers (*i ací està el quid de la qüestió*) perdrien llocs molt rendibles i la possibilitat d’operacions fraudulentament molt lucratives. Però no hi ha la menor dificultat tècnica per a la fusió dels bancs. I si el poder de l’Estat fos revolucionari no sols de paraula (és a dir, si no temés trencar amb la inèrcia i la rutina); si fos democràtic no sols de paraula (és a dir, si obrés en interès de la majoria del poble i no d’un grapat de ricassos), bastaria de decretar la confiscació de béns i l’empresonament dels directors, consellers i grans accionistes com a càstig per la menor dilació i per les temptatives d’ocultar els saldos de comptes i altres documents; bastaria d’organitzar a *banda*, per exemple, els empleats pobres, i premiar-los per descobrir frauds i dilacions dels rics, perquè la nacionalització dels bancs avancés senzillament, amb la velocitat d’un llamp.

La nacionalització dels bancs reportaria avantatges immensos a tot el poble, i especialment *no* als obrers (perquè els obrers tenen poc a veure amb els bancs), sinó a la massa de camperols i industrials modestos. L’estalvi de treball que en representaria seria gegantí, i suposant que l’Estat conservés el mateix nombre d’empleats de Banca que fins ara, s’hauria donat un gegantí pas endavant en el sentit d’universalitzar l’ús dels bancs, multiplicar les seues sucursals, fer més assequibles les seues operacions, etc., etc. Serien precisament els *petits* propietaris, els camperols, els qui podrien obtenir crèdits en condicions moltíssim més fàcils i assequibles. I l’Estat tindria per primera vegada la possibilitat: primer, de *conèixer*, sense que ningú pogués ocultar-li-les, les operacions financeres més importants; després, de *controlar-les*; després, de *regular* la vida econòmica i, finalment, d’*obtenir* milions i milers de milions per a les grans operacions de l’Estat, sense necessitat d’abonar els senyors capitalistes “comissions” fabuloses pels seus “serveis”. Per això (i només per això), tots els capitalistes, tots els professors burgesos, tota la burgesia i tots els Plekhanov, Potréssov i companyia al seu servei, es mostren disposats a lluitar, bavejant de ràbia, contra la nacionalització dels bancs; a inventar milers d’objeccions a aquesta mesura facilíssima i urgentíssima, malgrat ser una mesura que, *fins i tot* des del punt de vista de la “defensa” del país (és a dir, des del punt de vista militar), significaria un avantatge gegantí i reforçaria en grau extraordinari la “potència militar” del país.

Se’ns podrà, potser, objectar: ¿per què, llavors, països tan avançats com Alemanya i els Estats Units d’Amèrica practiquen una excel·lent “reglamentació de la vida econòmica” sense pensar ni tan sols en nacionalitzar els bancs?

Perquè (responem) aquests dos Estats, fins i tot sent l’un monarquia i l’altre república, són *ambdós* no sols capitalistes, sinó imperialistes. I com a tals, efectuen per via burocràtica reaccionària les reformes que necessiten. Però nosaltres parlem ací de la via democràtica revolucionària.

Aquesta “petita diferència” té una importància molt essencial. Generalment, “no és costum” aturar-se a meditar-hi. En el nostre país (i principalment entre els eseristes i els menxevics), les paraules “democràcia revolucionària” s’han convertit quasi en una frase convencional, en quelcom semblat a l’expressió de “A Déu gràcies”, que empenen també persones no tan ignorants com per a creure en Déu. O l’expressió de “respectable ciutadà”, que s’usa a vegades dirigint-se fins i tot als col·laboradors de *Dien* o d’*Edinstvo*, encara que quasi tots comprenen que aquests periòdics han sigut fundats i són sostinguts pels capitalistes per a defensar els interessos dels capitalistes i que, per tant, la col·laboració en ells de suposats socialistes té molt poc de “respectable”.

Per a qui no empre les paraules “democràcia revolucionària” com una pomposa frase estereotipada, com un tòpic convencional, i es pare a *pensar* en allò que signifiquen, ser demòcrata és tenir presents de veritat els interessos de la majoria del poble, i no els de la minoria; ser revolucionari és demolar del mode més resolt i implacable tot allò nociu i caduc.

Que nosaltres sapiem, ni els governs ni les classes governants d'Amèrica del Nord i Alemanya aspiren al títol de “democràcia revolucionària”, que reivindiquen per a si mateixa (i prostituteixen) els nostres eseristes i menxevics.

En Alemanya són *quatre*, en total, els grans bancs privats que tenen una importància nacional; en els Estats Units, només *dos*. Als reis financers d'aquests bancs els és més fàcil, més còmode i més avantatjós associar-se en privat, en secret, reaccionàriament, i no per procediments revolucionaris; burocràticament, i no per via democràtica; subornant els funcionaris públics (perquè això és norma general, el mateix a Amèrica del Nord *que a Alemanya*) i mantenint el caràcter privat dels bancs precisament per a poder conservar el secret de les operacions, per a poder continuar masegant a aqueix mateix Estat milions i més milions de “superguanyos” i assegurar fraudulentos manipulacions financeres.

Tant Amèrica del Nord com Alemanya “reglamenten la vida econòmica” de tal manera que es crea *un presidi militar* per als obrers (i, en part, també per als camperols) i *un paradís* per als banquers i capitalistes. Tota la seua reglamentació consisteix en “estrènyer” els obrers fins a portar-los a la fam, mentre que als capitalistes hom els garanteixen (davall corda, per via reaccionària burocràtica) guanyos *majors* que abans de la guerra.

Aqueix camí és plenament possible també per a la Rússia republicana imperialista. És el camí que segueixen, en efecte, no sols els Miliukov i els Shingariov, sinó també Kerenski, a l'uníson amb Teréstxenko, Negrásov, Bernatski, Prokopóvitx i companyia, els quals *defensen així mateix*, d'una manera burocràtica reaccionària, la “intangibilitat” dels bancs i el seu dret sagrat a percebre fabulosos guanyos. Serà millor dir *la veritat*: en la Rússia republicana reglamentarien de bon grat la vida econòmica per procediments burocràtics reaccionaris, si no fos perquè entropessen “sovint” amb la dificultat que suposa l'existència dels “Soviets”, aqueixos Soviets que el Kornilov número 1 no va aconseguir dissoldre, però que tractarà de dissoldre el Kornilov número 2...

Aqueixa serà la veritat. I aquesta veritat senzilla, tot que amarga, contribuirà més a obrir els ulls al poble que les dolçasses mentides sobre “la nostra” “gran” democràcia “revolucionària”...

* * *

La nacionalització dels bancs facilitaria extraordinàriament la nacionalització simultània dels segurs, és a dir, la fusió de totes les companyies d'assegurances en una sola, la centralització de les seues activitats i el seu control per l'Estat. Els congressos d'empleats d'aqueixes companyies s'encarregarien, també en aquest cas, de realitzar la fusió immediatament, i sense cap gènere de dificultats, tan prompte com l'Estat democràtic revolucionari la decretés i ordenés als directors dels consells d'administració i als grans accionistes efectuar aqueixa fusió sense la menor demora i sota la seua estricta responsabilitat personal. Els capitalistes han invertit en els segurs centenars de milions. Tot el treball el fan els empleats. La fusió de les companyies d'assegurances contribuiria a rebaixar les primes del segur, reportaria nombrosos avantatges i facilitats a tots els assegurats i permetria ampliar el nombre d'aquests amb la mateixa despesa de mitjans i energies. Fora de la inèrcia, la rutina i l'egoisme d'un grapat de persones que gaudeixen de canongies, no hi ha absolutament res que s'opose a aquesta reforma, la qual, a més, reforçaria la “capacitat defensiva” del país, estalviant treball del poble i obrint, no de paraula, sinó de fet, moltes i molt importants possibilitats de “reglamentar la vida econòmica”.

LA NACIONALITZACIÓ DELS CONSORCIS

El capitalisme es distingeix dels antics sistemes econòmics precapitalistes en què ha creat la més estreta connexió i interdependència de les distintes branques de l'economia nacional. De no ocórrer això, seria tècnicament impossible (siga dit de passada) el menor avanç cap al socialisme. Amb el predomini dels bancs sobre la producció, el capitalisme modern ha portat al seu punt culminant aqueixa interdependència de les distintes branques de l'economia nacional. Els bancs estan entrelaçats indissolublement amb les branques més importants de la indústria i del comerç. Això vol

dir, d'una banda, que és impossible nacionalitzar únicament els bancs sense adoptar mesures encaminades a implantar el monopoli estatal dels consorcis comercials i industrials (del sucre, del carbó, del ferro, del petroli, etc.), sense nacionalitzar-los. Això vol dir, d'una altra banda, que la reglamentació de la vida econòmica, si es realitza seriosament, exigeix la nacionalització simultània dels bancs i dels consorcis.

Prenguem, per exemple, el consorci sucrer. Es va crear sota el tsarisme i va donar origen a una gran agrupació capitalista de fàbriques magníficament muntades; i aquesta associació, amerada, com és lògic, de l'esperit més reaccionari i burocràtic, garantia als capitalistes guanys escandalosos, mentre que per als obrers i empleats significava l'absoluta privació de drets i un règim d'humiliació, opressió i esclavitud. L'Estat controlava i regulava ja llavors la producció en interès dels magnats, dels rics.

En aquest cas, *bastaria* amb transformar la regulació burocràtica reaccionària en democràtica revolucionària mitjançant simples decrets que convocassen un congrés d'empleats, enginyers, directors i accionistes, implantassen un sistema únic de rendició de comptes, el control dels sindicats obrers, etc. És la cosa més senzilla, i, no obstant, no es fa!! La república democràtica continua respectant, *de fet*, la reglamentació burocràtica reaccionària de la indústria del sucre, i tot continua com abans: balafament de treball del poble, estancament i rutina, enriquiment dels Bóbrinski i els Teréstxeriko. Cridar a la democràcia, i no a la burocràcia, cridar els obrers i els empleats, i no els "reis del sucre", a desplegar la seua iniciativa pròpia: això és el que podria i hauria de fer-se en uns quants dies, d'un sol colp, si els eseristes i els menxevics no al·lucinaren al poble amb els seus plans de "coalició" precisament amb aqueixos reis del sucre; d'una coalició amb els rics, a causa i a conseqüència de la qual és inevitable totalment "la passivitat completa" del govern quant a la reglamentació de la vida econòmica¹.

Fixem-nos en la indústria petrolera. Ha sigut ja "socialitzada" en proporcions gegantines pel desenvolupament anterior del capitalisme. Un parell de reis del petroli maneja milions i centenars de milions, dedicant-se a tallar cupons i embutxacar-se guanys fabulosos d'un "negoci" que està *ja*, de fet, organitzat tècnicament i socialment a escala nacional i és dirigit *ja* per centenars i milers d'empleats, enginyers, etc. La nacionalització de la indústria petrolera pot efectuar-se *immediatament* i és, a més, una mesura obligada per a un Estat democràtic revolucionari, sobretot si aqueix Estat travessa per una crisi gravíssima, en què urgeix estalviar a totes passades treball del poble i augmentar la producció de combustible. No cal dir que un control burocràtic no serviria de res ni faria canviar res, perquè els "reis del petroli" vencerien els Teréstxenko i els Kerenski, els Avxéntiev i els Skóbeliev amb la mateixa facilitat amb què vencien els ministres tsaristes. Els vencerien amb dilacions, excuses i promeses i després amb el suborn directe i indirecte de la premsa burgesa (l'anomenada "opinió pública", a la que "tenen en compte" els Kerenski i els Avxéntiev) i dels funcionaris públics (als qui els Kerenski i els Avxéntiev mantenen en els seus antics llocs en el vell aparell estatal, fins ara intacte).

Per a fer quelcom seriós cal passar, i passar amb procediments vertaderament revolucionaris, de la burocràcia a la democràcia, és a dir, declarar la guerra als reis del petroli i als accionistes, decretar la confiscació dels seus béns i l'empresonament de quants donen llargues a la nacionalització de la indústria petrolera, oculten els ingressos o els balanços, sabotegen la producció o no adopten les mesures conduents a elevar-la. Cal apel·lar a la iniciativa dels obrers i els empleats, *convocar-los* sense demora a conferències i congressos i posar en *les* seues mans una determinada part dels guanys, a condició que assumisquen el control en tots els seus aspectes i vetlen per l'augment de la producció. Si aqueixos passos democràtics revolucionaris s'haguessen fet sense dilació, immediatament, a l'abril de 1917, Rússia, un dels països més rics del món per les seues reserves de combustible líquid, hauria pogut fer molt, moltíssim, durant l'estiu per a abastir per via aquàtica el poble del combustible necessari.

Ni el govern burgès ni el govern de coalició eserista-menxevic-democonstitucionalista han fet absolutament res: s'han limitat a jugar burocràticament a les reformes. No s'han atrevit a fer un sol pas democràtic revolucionari. Els mateixos reis del petroli i el mateix estancament, el mateix odi dels obrers i empleats als explotadors, la mateixa desorganització sobre aqueixa base, el mateix balafament de treball del poble. Tot segueix com en temps del tsarisme; l'única cosa que ha canviat és *la capçalera* dels papers que surten i entren a les oficines "republicanes"!

En la indústria hullera, no menys "preparada" per a la nacionalització pel seu nivell tècnic i cultural, i administrada no menys desvergonyidament pels saquejadors del poble, pels reis del carbó, podem

registrar nombrosos i molt evidents *fets* de sabotatge descarat, de franc *deteriorament* i paralització de la producció pels industrials. Fins a un òrgan governamental menxevic, *Rabóctxaia Gazeta*, ha hagut de reconèixer aqueixos casos. I què s'ha fet? No s'ha fet absolutament res; no s'ha fet més que reunir els antics comitès "paritaris", burocràtics i reaccionaris, formats en parts iguals per representants dels obrers i dels bandits del consorci huller!! No s'ha donat ni un sol pas democràtic revolucionari, no s'ha produït ni un indicatiu de temptativa d'implantar l'únic control electiu, el control *des de baix*, per conducte del sindicat d'empleats, a través dels obrers, i terroritzar aqueixos industrials hullers, que porten al país a la ruïna i paralitzen la producció! Com es pot fer això, quan "tots" som partidaris de la "coalició", si no amb els democonstitucionalistes, almenys amb els mitjans comercials i industrials! I la coalició significa precisament deixar el poder a mans dels capitalistes, mantenir la seua impunitat, permetre'ls obstruir, culpar de tot els obrers, agreujar la ruïna i preparar, *d'aqueix manera*, una nova kornilovada!

L'ABOLICIÓ DEL SECRET COMERCIAL

Sense abolir el secret comercial, el control de la producció i de la distribució no anirà més enllà d'una promesa vàcua, útil únicament perquè els democonstitucionalistes enganyen els eseristes i els menxevics, i aquests, al seu torn, les classes treballadores, o es realitzarà únicament amb mesures i procediments burocràtics reaccionaris. I malgrat que açò és evident per a tota persona imparcial, tot i la tenacitat amb què *Pravda* ha insistit en la necessitat d'abolir el secret comercial (campanya que ha contribuït, per cert, en grau considerable a què el govern Kerenski, submís al capital, suspengués el periòdic), ni el nostre govern republicà ni "els organismes competents de la democràcia revolucionària" han reflexionat tan sols en aquesta *exigència elemental* de tot control vertader.

Ací rau precisament la clau de tot control. Aquest és el punt més sensible del capital, que saqueja el poble i saboteja la producció. I aquesta és justament la raó que els eseristes i els menxevics no s'atrevisquen a tocar aquest punt.

L'argument habitual dels capitalistes, que la petita burgesia repeteix sense aturar-se a pensar, consisteix en el fet que l'economia capitalista no admet en absolut l'abolició del secret comercial, perquè la propietat privada dels mitjans de producció i la dependència de les distintes empreses respecte del mercat imposen la "sacrosanta intangibilitat" dels llibres i de les operacions comercials, incloent-hi, com és natural, les operacions bancàries.

Aquells repetisquen, de totes maneres, aquest argument o un altre semblant, s'enganyaran a si mateixos i enganyaran el poble, tancant els ulls davant dos fets fonamentals, importantíssims i universalment coneguts de la vida econòmica actual. Primer fet: el gran capitalisme, és a dir, les peculiaritats econòmiques dels bancs, consorcis, grans fàbriques, etc. Segon fet: la guerra.

És precisament el gran capitalisme modern, que s'està transformant pertot arreu en capitalisme monopolista, el que priva de tota ombra de raó al secret comercial i el converteix en una hipocresia, en un instrument manejat exclusivament per a ocultar les trampes financeres i els guanys inaudits del gran capital. La gran empresa capitalista és, per la seua pròpia naturalesa tècnica, una empresa socialitzada, és a dir, que treballa per a milions de persones i que agrupa amb les seues operacions, directament i indirectament, centenars, milers i desenes de milers de famílies. És quelcom molt diferent de l'empresa del petit artesà o de la hisenda del camperol mitjà que, en general, no porten llibres comercials de cap gènere i als qui, per tant, no afecta l'abolició del secret comercial!

En la gran empresa, les operacions són conegudes, de totes maneres, per centenars i centenars de persones. La llei que garanteix el secret comercial no tendeix en aquest cas a protegir les necessitats de la producció o de l'intercanvi, sinó que serveix a l'especulació i al lucre en la seua forma més brutal, al frau descarat, que, com hom sap, està estès de manera singular en les societats anònimes i s'encobreix amb gran habilitat en les memòries i en els balanços, adornats atentament per a enganyar el públic.

Si en la petita producció de mercaderies (és a dir, entre els petits camperols i els artesans, on la producció no està socialitzada, sinó atomitzada, dispersa) el secret comercial és inevitable, en la gran empresa capitalista, al contrari, protegir aqueix secret significa salvaguardar els privilegis i els guanys d'un grapat, literalment d'un grapat, d'homes *contra* tot el poble. Açò ho reconeixen ja fins i tot les lleis, per quant prescriuen la publicació de les memòries de les societats anònimes. Però *aquest* control (implantat ja en tots els països avançats i que regeix també a Rússia) és precisament un

control burocràtic reaccionari, que no obri els ulls *al poble*, que *no li permet conèixer tota la veritat* sobre les operacions d'aqueixes societats.

Per a procedir com a demòcrates revolucionaris caldria dictar sense demora una llei de caràcter distint, que declarés abolit el secret comercial, obligués les grans empreses i els rics a retre comptes fil per randa i concedís a qualsevol grup de ciutadans prou nombrós per a considerar-lo democràtic (diguem d'uns 1.000 o 10.000 electors) el dret de comprovar *tots* els documents de qualsevol gran empresa. Aquesta mesura és plenament i fàcilment aplicable per simple decret; *només* ella donaria via lliure a la iniciativa *popular* en el control a través dels sindicats d'empleats, dels sindicats obrers i de tots els partits polítics; *només* ella faria que el control fos seriós i democràtic.

Ve a afegir-s'hi la guerra. La immensa majoria de les empreses comercials i industrials no treballen avui per "al mercat lliure", sinó *per al Tresor*, per a la guerra. Per això vaig haver de dir en *Pravda* que menteixen, i menteixen tres vegades, aquells que pretenen refutar-nos amb l'argument que és impossible implantar el socialisme, perquè no es tracta d'implantar el socialisme ara, en l'acte, de la nit al dia, sinó de *denunciar la dilapidació de fons públics*.

L'economia capitalista "al servei de la guerra" (és a dir, l'economia directament o indirectament relacionada amb els subministraments de guerra) és *la dilapidació de fons públics* sistemàtica i legalitzada, i els senyors democonstitucionalistes, i amb ells els menxevics i els eseristes, que s'oposen a l'abolició del secret comercial, no són més que *còmplices i encobridors de la dilapidació del Tresor*.

La guerra costa avui a Rússia cinquanta milions de rubles *cada dia*. La major part d'aqueixos cinquanta milions anirà a parar a mans dels proveïdors de l'exèrcit. D'aqueixos cinquanta milions, cinc milions *diaris*, almenys, i molt probablement fins a deu milions i fins i tot més, constitueixen "els ingressos no pecaminosos" dels capitalistes i dels funcionaris públics confabulats amb ells d'una manera o d'una altra. En particular, les grans companyies i els bancs, que avancen els diners per a les operacions de subministraments de guerra, s'embutxaquen d'aquesta manera guanys inaudits, es lucren precisament dilapidant el Tresor, perquè no pot donar-se un altre nom a aquest engany i a aquesta robatori del poble "amb motiu" de les calamitats de la guerra, "amb motiu" de la mort de centenars de mils i milions d'homes.

"Tots" coneixen aqueixos guanys escandalosos assolits amb els subministraments de guerra, "tots" tenen notícia de "les cartes de garantia" ocultades pels bancs, "tots" saben qui s'enriqueixen amb la carestia, cada vegada major; en la "societat" se'n parla amb un somriure irònic, i *fins i tot* la premsa burgesa, que generalment silencia els fets "desagradables" i eludeix els problemes "delicats", conté no poques al·lusions concretes a aqueixos assumptes. Tots ho saben i tots ho callen i ho toleren, tots transigeixen amb el govern, que parla grandiloqüentment de "control" i de "reglamentació"!!

Els demòcrates revolucionaris, si fossen revolucionaris i demòcrates de veritat, dictarien immediatament una llei que abolís el secret comercial, que obligués els proveïdors i els negociants a retre comptes i els prohibís canviar d'activitat sense permís de les autoritats; una llei que decretés la confiscació de béns i l'afusellamentⁱⁱ per a castigar les ocultacions i els fraus al poble i organitzés el control i la fiscalització *des de baix*, d'una manera democràtica, pel mateix poble, pels sindicats d'empleats, pels sindicats obrers, per les associacions de consumidors, etc.

Els nostres eseristes i menxevics es mereixen plenament la denominació de demòcrates atemorits, perquè en aquest problema no fan més que repetir el que diuen tots els petits burgesos atemorits: que els capitalistes "fugirien" si s'aplicaren mesures "massa severes"; que "nosaltres" no podríem sortir endavant sense els capitalistes; que, potser, aqueixes mesures "ofendrien" també als milionaris anglofrancesos, els qui, com se sap, ens "recolzen", etc., etc. Podria hom creure que els bolxevics proposem quelcom mai vist en la història de la humanitat, quelcom mai assajat, "utòpic". Però la realitat és que fa ja més de cent vint-i-cinc anys, a França, uns homes que eren autèntics "demòcrates revolucionaris", uns homes realment convençuts del caràcter just i defensiu de la guerra que feien, uns homes que es recolzaven de veres en les masses populars, sincerament convençudes del mateix que ells, van saber implantar un control *revolucionari* sobre els rics i obtenir resultats que van admirar al món sencer. I en els cent vint-i-cinc anys transcorreguts des de llavors, el desenvolupament del capitalisme, amb la creació de bancs, consorcis, ferrocarrils, etc., etc., ha fet cent vegades més fàcils i més simples les mesures d'un control vertaderament democràtic dels obrers i els camperols sobre els explotadors, sobre els grans terratinents i els capitalistes.

En els fons, tot el problema del control es redueix a saber qui fiscalitza a qui, és a dir, quina classe és la fiscalitzadora i quina la fiscalitzada. Amb la participació “dels organismes competents” d’una pretesa democràcia revolucionària, en el nostre país, en la Rússia republicana, es continua reconeixent i mantenint fins avui en el paper de fiscalitzadors als grans terratinents i els capitalistes. Conseqüències inevitables d’això són el bandidatge dels capitalistes, que provoca la indignació general del poble, i la ruïna, mantinguda artificialment pels capitalistes. Cal passar de manera resolta i definitiva (sense por de trencar amb allò vell, sense por de construir amb audàcia la novetat) al control dels obrers i els camperols *sobre* els grans terratinents i els capitalistes. Però els nostres eseristes i menxevics ho temen més que al foc.

L’AGRUPACIÓ OBLIGATÒRIA EN CONSORCIS

La sindicació obligatòria, o siga, l’agrupació obligatòria dels industrials, per exemple, en consorcis, regeix ja pràcticament en Alemanya. Tampoc aquesta mesura té res de nou. També en açò, per culpa dels eseristes i els menxevics, observem un estancament complet en la Rússia republicana, a qui aqueixos poc honorables partits “entretenen” amb uns rigodons, que ballen emparellats amb els democonstitucionalistes, o amb els Búblikov, o amb Teréstxenko i Kerenski.

La sindicació obligatòria és, d’una banda, una espècie d’impuls que l’Estat imprimeix al desenvolupament capitalista, el qual condueix en totes parts a l’organització de la lluita de classes i a l’augment del nombre, la varietat i la importància de les associacions. D’altra banda, aquest “associament” obligatori és condició prèvia i inexcusable de tot control si fa o no fa seriós i de tot estalvi de treball del poble.

La llei alemanya obliga, per exemple, els fabricants de blanqueries d’una determinada localitat o de tot el país a organitzar-se en un consorci, del consell d’administració del qual en forma part, amb finalitat de control, un representant de l’Estat. Directament, és a dir, de per si mateixa, aquesta llei no afecta gens ni mica les relacions de propietat ni priva d’un copec un sol propietari; tampoc prejutja si la forma, la tendència i l’esperit del control seran burocràtics reaccionaris o democràtics revolucionaris.

Lleis com aqueixa podrien i s’haurien de promulgar en el nostre país immediatament, sense perdre ni una setmana de temps preciosos i deixant que *les mateixes condicions de la vida social* determinassen les formes més concretes i el ritme d’aplicació de la llei, els mitjans de controlar la seua aplicació, etc. Per a dictar aquesta llei, l’Estat no necessita disposar d’un aparell especial, ni recórrer a investigacions especials ni a estudis previs de cap gènere; seria prou que estigués disposat a trencar amb certs interessos privats dels capitalistes, els quals “no estan acostumats” a aqueixes intromissions i no volen perdre els superguanyys que els assegura, de bracet a la falta de control, l’administració a l’antiga.

Per a dictar semblant llei no fan falta cap aparell ni cap “estadística” (amb la que Txernov pretenia suplantar la iniciativa revolucionària dels camperols), perquè la seua aplicació haurà d’encomanar-se als mateixos fabricants o industrials, a les forces socials *ja existents*, davall el control de forces socials (és a dir, no governamentals, no burocràtiques) també existents, però que han de pertànyer obligatòriament a l’anomenat “estat baix”, o siga, a les classes oprimides i explotades, que pel seu heroisme, la seua abnegació i la seua disciplina de camarades han demostrat sempre, en tot el curs de la història, ser infinitament *superiors* als explotadors.

Suposem que tenim un govern vertaderament democràtic revolucionari i que aquest govern decreta: tots els fabricants i industrials de cada branca de la producció que empren, diguem, almenys dos obrers, s’hauran d’agrupar sense demora en associacions de districte i provincials. La responsabilitat de l’estricta compliment d’aquesta llei incumbirà, en primer lloc, als fabricants, directors, consellers i grans accionistes (perquè tots ells són els vertaders caps de la indústria moderna, els seus vertaders amos). Es considerarà desertors de l’exèrcit, imposant-los el càstig corresponent, a quants pretenguen eludir el compliment immediat d’aquesta llei, fent-los respondre amb tots els seus béns, segons el principi de la caució solidària: tots per un i un per tots. Es farà responsables així mateix tots els empleats, obligant-los també a agrupar-se en un sindicat *únic*, i tots els obrers i el seu respectiu sindicat. La finalitat de l’“associament” és implantar la comptabilitat més completa, més rigorosa i més precisa i, sobretot, *centralitzar les operacions* de compra de matèries primeres i de venda dels productes, així com *estalviar* recursos i energies del poble. En agrupar en un consorci les empreses escampades, aquest estalvi aconseguirà proporcions gegantines, com ensenyen les ciències

econòmiques i demostra l'experiència de tots els consorcis, càrtels i trusts. Repetim una vegada més que, de per si, aquesta sindicació no altera gens ni mica les relacions de propietat ni priva d'un sol copec cap propietari. Cal fer insistència en aquesta circumstància, perquè la premsa burgesa no cessa d'"espantar" els petits i mitjans propietaris dient-los que els socialistes, en general, i els bolxevics, en particular, volen "expropiar-los"; aquesta afirmació és una mentida a posta, ja que els socialistes, *fins i tot en el cas d'una revolució socialista completa*, no volen ni poden expropiar els petits camperols i no els expropiaran. Nosaltres parlem sempre *només* de les mesures immediates i més urgents, ja aplicades a Europa Occidental, i que una democràcia mitjanament conseqüent hauria aplicat també a Rússia sense demora per a conjurar la imminent catàstrofe que ens amenaça.

La sindicació dels propietaris més petits i modestos entropessaria amb serioses dificultats tècniques i culturals, donats l'extraordinari fraccionament i el primitivisme tècnic de les seues empreses, així com l'analfabetisme o l'exigua instrucció dels propietaris. Però precisament aqueixes empreses podrien ser eximides del compliment de la llei (com hem dit ja en l'exemple citat més amunt, i el seu no agrupament (sense parlar ja del seu agrupament tardà) no podria originar obstacles seriosos, perquè les petites empreses, encara que molt nombroses, exerceixen un paper *ínfim* en el volum global de la producció, en l'economia nacional en el seu conjunt, i, a més, depenen quasi sempre, en una forma o una altra, de les grans empreses.

Només les grans empreses tenen una importància decisiva, i ací *existeixen ja* els recursos i les forces tècniques i culturals necessaris per a procedir a l'"associament". L'única cosa que falta per a posar en joc aqueixes forces i recursos és la iniciativa d'un poder *revolucionari*, una iniciativa ferma, resolta, severa i implacable respecte als explotadors.

Com més pobre és un país en persones amb instrucció tècnica, i en intel·lectuals en general, més *imperiosa* és la necessitat de decretar com més prompte millor i amb la major decisió la sindicació obligatòria, començant per aplicar-la a les empreses molt grans i grans. Perquè precisament la sindicació permetrà *estalviar* forces intel·lectuals, aprofitar-les *íntegrament* i distribuir-les amb major encert. I si fins i tot els camperols russos, en els seus apartats racons, lluitant davall el govern tsarista contra les mil traves que aquest els posava, van saber després de 1905 fer un gegantí pas endavant en l'organització d'associacions de tot gènere, és evident que en uns quants mesos, si no abans, podria efectuar-se la sindicació de la indústria i del comerç grans i mitjans. L'única condició necessària consistiria en el fet que ho imposés així un govern vertaderament democràtic i revolucionari, recolzat en l'assistència, la participació, l'interès i els avantatges dels "sectors inferiors", de la democràcia, dels empleats i dels obrers, un govern que invités *aquests sectors* a exercir el control.

LA REGLAMENTACIÓ DEL CONSUM

La guerra ha obligat tots els Estats bel·ligerants i molts neutrals a reglamentar el consum. Les cartilles de racionament del pa van venir al món, es van convertir en un fenomen habitual i després en van aparèixer d'altres. Rússia no va ser una excepció i va racionar també el pa.

Però precisament aquest exemple ens permet comparar, potser del mode més clar, els mètodes burocràtics reaccionaris de lluita contra la catàstrofe (que procuren limitar-se a un mínim de reformes) amb els mètodes democràtics revolucionaris, que, si volen ser dignes d'aquest nom, s'han fixat la tasca immediata de trencar per la violència amb les tradicions caduques i accelerar tot el possible el moviment d'avanç.

Amb les cartilles del pa, l'exemple més típic de la reglamentació del consum en els Estats capitalistes moderns, es planteja i compleix (es compleix en el millor dels casos) una tasca: distribuir les existències de pa de manera que abasten per a tots. S'estableix una taxa màxima per al consum, no de tots els articles de consum "popular", ni de bon tros, sinó només dels més importants. I això és tot. La resta no preocupa. Es calculen les existències de gra i es distribueixen entre la població, s'assenyala una taxa de consum, s'aplica aqueixa taxa, tot això burocràticament, i ací queden les coses. Els articles de luxe no es toquen, perquè són, "de totes maneres", tan escassos i tan cars que no estan a l'abast del "poble". Per això, en *tots* els països bel·ligerants sense excepció, *fins i tot* en Alemanya (país que, al meu entendre, pot ser considerat indiscutiblement model de la reglamentació del consum més meticulosa, més pedant i més rigorosa), *fins i tot* en Alemanya, veiem que els rics *eludeixen* a cada pas totes les "taxes" del consum. I això ho saben també "tots", en parlen també "tots" amb un somriure irònic, i en la premsa socialista alemanya (i a vegades fins i tot en la premsa

burgesa) apareixen constantment, malgrat la ferocitat i la rigidesa casernària de la censura d'allí, notícies i solts sobre el “menú” dels rics, del pa blanc de què aquests disposen sense taxa en tal o qual balneari (aqueixos balnearis els freqüenten, fent-se passar per malalts, tots... els que tenen molts diners), de com els rics substitueixen els productes de consum popular amb articles de luxe, refinats i rars.

L'Estat capitalista reaccionari, que tem socavar els fonaments del capitalisme, els fonaments de l'esclavitud assalariada, els fonaments de la dominació econòmica dels rics, tem fomentar la iniciativa dels obrers i dels treballadors en general, tem “atjar” les seues exigències; *aqueix* Estat no necessita res, excepte les cartilles del pa. Un Estat d'aqueix tipus no perd de vista ni un instant, en cap dels seus passos, la seua meta *reaccionària*: consolidar el capitalisme, impedir el seu trencament, circumscriure “la reglamentació de la vida econòmica” en general, i la del consum en particular, a les mesures estrictament indispensables perquè el poble pugua subsistir, *guardant-se* bé d'una reglamentació efectiva del consum mitjançant *el control sobre els rics*, mitjançant un sistema que en els temps de guerra impose *majors* càrregues als rics, que són, en els temps de pau, els més afavorits, privilegiats, satisfets i farts.

La solució burocràtica reaccionària del problema que la guerra ha plantejat als pobles es limita al racionament del pa, a la distribució equitativa dels articles de consum “popular” absolutament indispensables per a l'alimentació, sense apartar-se ni un àpex del burocratisme i de la reacció, del seu objectiu, que consisteix en *no* encoratjar la iniciativa dels pobres, del proletariat, de la massa del poble (del “demos”), no permetre el seu control sobre els rics i deixar *el nombre més gran possible* d'escapatòries perquè els rics puguen trobar satisfacció amb articles de luxe. Aqueixes escapatòries es deixen en gran abundància en *tots* els països, fins i tot, repetim, en Alemanya (i no diguem a Rússia!); per tot arreu, la “gent senzilla” passa fam, mentre que els rics freqüenten els balnearis, completen les minses racions oficials amb “extraordinaris” de tota mena i no es deixen controlar.

A Rússia, que acaba de fer la revolució contra el tsarisme en nom de la llibertat i de la igualtat; a Rússia, que s'ha convertit de colp, si ens atenim a les seues institucions polítiques efectives, en una república democràtica, allò que més escandalitza al poble, allò que suscita particular descontent, exasperació, còlera i indignació de les masses és la facilitat, que *tot el món* veu, que els rics eludeixen les “cartilles del pa”. Aqueixa facilitat és singularment gran. “Per sota mà” i pagant preus fabulosos, sobretot quan hom té “*bones relacions*” (i només les tenen els rics), s'aconsegueix el que es vol i en grans quantitats. El poble passa fam. La reglamentació del consum es limita al marc burocràtic reaccionari més estret. I el govern no manifesta el menor propòsit ni la menor sol·licitud per establir una reglamentació basada en principis autènticament democràtics i revolucionaris.

“Tots” pateixen en les cues, però... però els rics manen els seus criats a fer les cues, i fins i tot contracten criats especialment per a aquest servei! Ací tenen la “democràcia”!

Una política democràtica revolucionària no es limitaria, en aquests moments de calamitats insòlites per què travessa el país, a racionar el pa per a combatre la catàstrofe imminent. Hi afegiria, en primer lloc, l'agrupació obligatòria de tota la població en cooperatives de consum, perquè sense aqueixa mesura és impossible establir un control integral del consum. En segon lloc, imposaria als rics el treball obligatori, fent-los prestar serveis gratuïts com a secretaris d'aqueixes cooperatives o en un altre treball semblant. En tercer lloc, distribuiria per igual entre la població tots els articles de consum, per a repartir d'una manera vertaderament equitativa les càrregues de la guerra. En quart lloc, organitzaria el control de tal manera que les classes pobres fiscalitzaren precisament el consum dels rics.

La instauració d'una vertadera democràcia en aquest terreny, donant proves d'un autèntic esperit revolucionari en l'organització del control, encomanant-li'l precisament a les classes més necessitades del poble, seria un grandíssim estímul per a posar en tensió totes les forces intel·lectuals existents, per a desplegar les energies vertaderament revolucionàries de tot el poble. Perquè avui, els ministres de la Rússia republicana i democràtica revolucionària, el mateix que els seus col·legues dels altres països imperialistes, pronuncien frases altisonants sobre el “treball comú en bé del poble” i de “la tensió de totes les energies”, però precisament el poble veu, percep i sent tota la hipocresia d'aqueixes frases.

I ací tenim, com resultat, l'immobilisme, l'augment irrefrenable del desgavell i la proximitat de la catàstrofe. Perquè el nostre govern (estant encara tan viu en el poble les tradicions, els records, les

empremtes, els costums i les institucions de *la revolució*) no pot sotmetre els obrers a un règim de presidi militar a l'estil de Kornilov o de Hindenburg, segons el model general imperialista. El nostre govern no vol anar seriosament per la senda democràtica revolucionària, perquè està impregnat fins a la medul·la i lligat de cap a peus per la dependència respecte de la burgesia, per la "coalició" amb ella, i tem atemptar contra els seus privilegis efectius.

EL GOVERN DESTRUEIX LA TASCA DE LES ORGANITZACIONS DEMOCRÀTIQUES

Hem examinat els diversos mitjans i mètodes de lluita contra la catàstrofe i contra la fam. Hem vist per tot arreu el caràcter inconciliable de les contradiccions entre la democràcia, d'una part, i el govern i el bloc dels eseristes i menxevics que el recolza, d'altra. Per a provar que aqueixes contradiccions existeixen en la realitat i no sols en els nostres escrits, i que la seua inconciliabilitat la demostren *en la pràctica* conflictes de significació nacional, bastarà de recordar dos "resultats" molt típics, dos ensenyaments del mig any d'història de la nostra revolució.

Uns d'aquests ensenyaments és la història del "regnat" de Paltxinski. Una altra, la història del "regnat" i la caiguda de Peshekhónov. En els fons, totes les mesures que hem apuntat per a combatre la catàstrofe i la fam es redueixen a fomentar per tots els mitjans (arribant fins i tot a la coerció) l'"associament" de la població, i en primer terme de la democràcia, és a dir, de la majoria dels habitants del país: o siga, abans que res, de les classes oprimides, dels obrers i els camperols, principalment dels camperols pobres. I la població mateixa, d'una manera espontània, ha començat ja a seguir aqueix camí per a contrarestar les inaudites dificultats, càrregues i calamitats de la guerra.

El tsarisme obstaculitzava per tots els mitjans l'"associament" voluntari i lliure de la població. Però una vegada derrocada la monarquia tsarista, les organitzacions democràtiques van començar a brollar i a desenvolupar-se amb rapidesa per tota Rússia. Van emprendre la lluita contra la catàstrofe organitzacions democràtiques sorgides espontàniament, comitès d'aprovisionament de tot gènere, comitès d'abastiment, conferències de combustible, etc., etc.

Doncs bé, allò de més notable de tot aquest mig any d'història de la nostra revolució, en allò tocant el problema que estudiem, és que *un govern* que s'anomena republicà i revolucionari, un govern *recolzat* pels menxevics i els eseristes en nom "dels organismes competents de la democràcia revolucionària" *ha combatut* les organitzacions democràtiques i *les ha derrotat*.

Paltxinski ha adquirit en aquesta lluita la més trista i vasta celebritat, una celebritat nacional. Ha actuat a recer del govern, sense intervenir públicament davant el poble (de la mateixa manera que preferien actuar, en general, els democonstitucionalistes, empenyent per davant Tsereteli "per baix poble", mentre ells arreglaven a la callada tots els assumptes importants). Paltxinski ha frenat i sabotejat totes les mesures serioses de les organitzacions democràtiques constituïdes per pròpia iniciativa, perquè cap d'aqueixes mesures serioses podia portar-se a la pràctica sense "detriment" dels incommensurables guanys i del despotisme dels Kit Kítix, dels qui Paltxinski era fidel advocat i servidor. I tan lluny van arribar les coses, que Paltxinski (la premsa en va informar) va arribar a *anul·lar* sense solta ni volta els acords de les organitzacions democràtiques sorgides per pròpia iniciativa!!

Tota la història del "regnat" de Paltxinski (i "va regnar" molts mesos, precisament quan eren "ministres" Tsereteli, Skóbeliev i Txernov) és un escàndol incessant i abominable, un sabotatge de la voluntat del poble, dels acords de la democràcia, *per a complaure* els capitalistes, per a satisfer la seua immunda cobdícia. Per descomptat, els periòdics únicament han pogut informar d'una ínfima part de les "gestes" de Paltxinski; la investigació completa de com *obstaculitzava* la lluita contra la fam només podrà efectuar-la un govern vertaderament democràtic del proletariat quan aquest conquerisca el poder i sotmeta *al tribunal* del poble, sense ocultacions, els negocis de Paltxinski i consorts.

Se'ns objectarà, potser, que Paltxinski era una excepció i que, al capdavant, el van arraconar... Però d'això es tracta precisament: que Paltxinski no és l'excepció, sinó *la regla*. Arraconat Paltxinski, les coses no han millorat gens ni mica, perquè han ocupat el seu lloc altres Paltxinski amb altres cognoms, i tota la "*influència*" dels capitalistes, tota la política *de sabotatge de la lluita contra la fam*,

practicada per a complaurà aqueixos capitalistes, segueix com abans. Perquè Kerenski i companyia no són més que una pantalla que encobreix la defensa dels interessos dels capitalistes.

La prova més evident d'això és que Peshekhónov, ministre d'Abastiment, ha sortit del govern. Com hom sap, Peshekhónov és un populista dels més moderats. No obstant, va voler organitzar l'abastiment conscienciosament, en contacte amb les organitzacions democràtiques i recolzant-s'hi. *L'experiència* de la seua tasca i la seua *sortida* del govern són més interessants per quant aquest moderadíssim populista, afiliat al Partit "Socialista Popular" i disposat a qualsevol arranjament amb la burgesia, s'ha vist obligat, malgrat tot, a sortir del govern! Perquè per a complaure els capitalistes, els grans terratinents i els kulaks, el govern Kerenski *ha pujat* els preus fixos dels cereals!!

Vegem com descriu M. Smit, en el núm. 1 de *Svobódnaia Zhizn*, del 2 de setembre, aquest "pas" i la seua importància:

"Pocs dies abans que el govern acordés pujar els preus fixos, al Comitè Nacional d'Abastiments es va desenrotllar la següent escena: el representant de les dretes, Rolóvitx, ferm defensor dels interessos del comerç privat i enemic implacable del monopoli del blat i de la intervenció de l'Estat en la vida econòmica, va declarar als quatre vents, amb un somriure de satisfacció, que estava segur que prompte anaven a pujar els preus fixos del blat.

"El representant del Soviet de diputats obrers i soldats li va replicar que ell no en tenia la menor notícia; que mentre durés en Rússia la revolució, aqueixa mesura no es podria aplicar, i que, en qualsevol cas, el govern no podria aplicar-la sense posar-se d'acord abans amb les organitzacions competents de la democràcia, amb el Consell d'Economia i el Comitè Nacional d'Abastiments. A aquestes manifestacions s'hi va adherir el representant del Soviet de diputats camperols."

"Però, ai!, la realitat la realitat a vingut a esmenar molt cruelment aquesta controvèrsia i ha donat la raó al representant dels elements posseïdors i no als representants de la democràcia. És el cas que aquell estava magníficament informat de l'atemptat que es tramava contra els drets de la democràcia, tot i que els representants d'aquesta última rebutjaren indignats la mateixa possibilitat d'aquest atemptat."

És a dir, tant el representant dels obrers com el representant dels camperols expressen de manera precisa la seua opinió en nom de la majoria aclaparadora del poble; però el govern Kerenski fa tot el contrari, en interès dels capitalistes!

Rolóvitx, el representant dels capitalistes, va resultar estar magníficament informat a esquenes de la democràcia; de la mateixa manera que, com hem vist sempre i veiem també ara, els periòdics burgesos, *Rietx* i *Birzhovka*, són els que estan millor informats del que ocorre en el govern Kerenski.

Què denota aqueixa excel·lent informació? Està clar: que els capitalistes tenen els seus "fils" i que el poder està *de fet* en les seues mans. Kerenski no és més que un testaferró, que utilitzen quan i com a ells els plau. Els interessos de desenes de milions d'obers i camperols són sacrificats per a assegurar els guanys d'un grapat de ricassos.

¿I com responen els nostres eseristes i menxevics a aquestes burles indignants de què hom fa objecte el poble? ¿Potser han dirigit als obrers i als camperols una crida per a dir-los que, en vista de tot això, el lloc de Kerenski i dels seus col·legues està a la presó?

Déu ens en lliure! Els eseristes i els menxevics, per mitjà de la "Secció Econòmica", que tenen en les seues mans, s'han limitat a votar la tremebunda resolució a què ens hem referit! Hi declaren que la pujada dels preus del blat pel govern Kerenski és "una mesura *funesta*, que assesta *un colp extraordinàriament fort* al règim d'abastiments i a tota la vida econòmica del país", i que aquestes mesures funestes s'han aplicat "*violant*" obertament la llei!!

A això condueix la política de conciliació, la política de coquetejos amb Kerenski i el desig de "tractar-lo amb miraments"!

El govern infringeix la llei en adoptar, per a complaure els rics, els grans terratinents i capitalistes, una mesura que *llança per terra* tot control, el règim d'abastiments i el sanejament de la Hisenda, trencada fins a més no poder. Però els eseristes i els menxevics continuen parlant d'un acord amb els mitjans comercials i industrials, segueixen reunint-se amb Teréstxenko i tractant a Kerenski amb miraments i es limiten a votar una resolució de protesta que es queda en el paper, que el govern arxiva tranquil·lament!!

Ací tenim, revelada d'una manera ben patent, la veritat que els eseristes i els menxevics han traït el poble i la revolució; la veritat que els bolxevics s'estan convertint avui en els vertaders dirigents de les masses, *fins i tot* de les masses eseristes i menxevics.

Perquè és precisament la conquesta del poder pel proletariat, amb el Partit Bolxevic al capdavant, l'única cosa que podria posar fi als abusos de Kerenski i companyia, i *restaurar* l'obra de les organitzacions democràtiques d'abastiments, aprovisionament, etc., *sabotejada* per Kerenski i el seu govern.

Els bolxevics obren (l'exemple adduït ho demostra amb tota claredat) com a representants dels interessos de *tot* el poble, lluitant per assegurar l'abastiment i l'aprovisionament, per satisfer les necessitats més urgents dels obrers *i dels camperols*, en contraposició a la política vacil·lant i irresoluda dels eseristes i dels menxevics, que és una vertadera traïció i ha portat el país a una vergonya com la pujada dels preus del blat!

LA FALLIDA FINANCERA I LES MESURES PER A COMBATRE-LA

El problema de la pujada dels preus fixos del blat presenta, a més, un altre aspecte. Ocasiona un nou augment caòtic de l'emissió de paper moneda, un pas més en el procés d'agreujament de la carestia, un increment de la desorganització de la Hisenda i l'aproximació de la fallida financera. Tot el món reconeix que l'emissió de paper moneda és un emprèstit forçós de la pitjor espècie, que empitjora, sobretot, la situació dels obrers, la part més pobre de la població, i és el mal principal del caos financer.

I aqueixa és precisament la mesura a què recorre el govern Kerenski, recolzat pels eseristes i els menxevics!

Per a combatre seriosament la desorganització de la Hisenda i la seua fallida inevitable no hi ha més camí que trencar per via revolucionària amb els interessos del capital i implantar un control vertaderament democràtic, és a dir, "per baix": el control dels obrers i els camperols pobres *sobre* els capitalistes. És el camí que hem propugnat al llarg de la nostra exposició.

L'emissió il·limitada de paper moneda estimula l'especulació, permet als capitalistes amassar amb ella milions i crea dificultats immenses al tan necessari increment de la producció, perquè la carestia dels materials, la maquinària, etc., continua augmentant i progressant a salts. ¿Com posar remei a la situació quan s'oculten les fortunes adquirides pels rics mitjançant l'especulació?

Pot establir hom un impost d'utilitats, amb taxes progressives i molt elevades per als ingressos grans i grandíssims. El nostre govern, seguint les empremtes dels altres governs imperialistes, l'ha implantat. Però, en gran part, no és més que una ficció, lletra morta: primer, perquè la moneda es deprecia amb rapidesa creixent, i segon, perquè l'ocultació dels ingressos augmenta en proporció directa a l'especulació, com a font dels mateixos, i a la protecció del secret comercial.

Perquè aquest impost siga real i no fictici és imprescindible un control efectiu i no simplement en el paper. Però el control sobre els capitalistes és impossible mentre conserve el seu caràcter burocràtic, ja que la burocràcia mateixa està vinculada i entrelaçada amb la burgesia per milers de fils. Per això, en els Estats imperialistes d'Europa Occidental, siguen monarquies o repúbliques, el sanejament de la Hisenda s'aconsegueix únicament implantant un "treball obligatori" que representa per als obrers un *presidi militar* o una *esclavitud militar*.

El control burocràtic reaccionari és l'únic mitjà que coneixen els Estats imperialistes, sense exceptuar les repúbliques democràtiques de França i els Estats Units, per a fer recaure les càrregues de la guerra sobre el proletariat i les masses treballadores.

La contradicció fonamental de la política del nostre govern consisteix precisament que (per a no divorciar-se de la burgesia, per a no desfer la “coalició” amb ella) es veu forçat a practicar un control burocràtic reaccionari, donant-li el nom de “ democràtic revolucionari”, enganyant a cada pas el poble, exasperant i irritant les masses, que acaben de derrocar el tsarisme.

En canvi, precisament l'aplicació de mesures democràtiques i revolucionàries, en agrupar en associacions les classes oprimides, els obrers i camperols, justament a les masses, permetria establir el control més efectiu *sobre els rics* i combatre amb la major eficàcia l'ocultació dels ingressos.

Es vol fomentar la circulació de xecs a fi de combatre l'emissió excessiva de paper moneda. Per als pobres, aquesta mesura no té importància perquè, de totes maneres, viuen al dia i el seu “cicle econòmic” es realitza en una setmana, restituint als capitalistes els comptats copecs que han aconseguit guanyar. Per als rics, la circulació de xecs podria tenir una importància extraordinària, perquè permetria a l'Estat (principalment conjugada amb mesures com la nacionalització dels bancs i l'abolició del secret comercial) establir *un control real* sobre els ingressos dels capitalistes, imposar-los tributs efectius i “democratitzar” (i, al mateix temps, ordenar) de veritat el sistema financer.

Però l'obstacle amb què hom entropessa és precisament la por d'atemptar contra els privilegis de la burgesia i trencar la “coalició” amb ella. Perquè sense mesures autènticament revolucionàries, sense la més seriosa coerció, els capitalistes no se sotmetran a cap control, no descobriran els seus pressuposts ni posaran les seues reserves de paper moneda “davall la fiscalització” de l'Estat democràtic.

Nacionalitzar els bancs, promulgar una llei que faça obligatòria per a tots els rics la circulació de xecs, suprimir el secret comercial, castigar amb la confiscació dels béns l'ocultació dels ingressos, etc.: tals són les mesures que permetrien als obrers i camperols, agrupats en les seues associacions, aconseguir amb extraordinària facilitat que el control fos eficaç i universal, establir el control precisament sobre els rics, un control que *reintegraria al Tresor públic* el paper moneda, per ell emès, prenent-lo *dels qui* el tenen en el seu poder, *dels qui* l'oculten.

Però per a això és necessària la dictadura revolucionària de la democràcia, dirigida pel proletariat revolucionari; és a dir, per a això la democràcia ha de ser revolucionària *de veritat*. Ací està el quid de la qüestió. Però això és el que no volen els nostres eseristes i menxevics, que s'encobreixen amb *la bandera* de la “democràcia revolucionària” per a enganyar el poble i, de fet, recolzen la política burocràtica reaccionària de la burgesia, la divisa de la qual és sempre la mateixa: *Après nous le déluge* (Després de mi, el diluvi!).

Generalment, no ens adonem ni tan sols de fins a quin punt han arrelat en nosaltres els costums i els prejudicis antidemocràtics relatius a la “santedat” de la propietat burgesa. Es considera just i arxilegal que un enginyer o un banquer facen públics els ingressos i les despeses d'un obrer, les dades referents al que guanya i al que rendeix amb el seu treball. A ningú se li ocorre veure en això un atemptat contra la “vida privada” de l'obrer ni “un acte d'espionatge o una delació” de l'enginyer. La societat burgesa considera que el treball i els ingressos dels obrers assalariats són un llibre obert que *li pertany*, que qualsevol burgès té el dret de consultar en tot moment per a denunciar l'un o l'altre “luxe”, una o altra manifestació de “ganduleria” de l'obrer, etc.

Però i el control invers? ¿Què ocurreria si l'Estat *democràtic* invités els sindicats d'empleats, del personal d'oficines, de *la servitud domèstica* a controlar els ingressos i les despeses dels capitalistes, a publicar les dades corresponents, a ajudar el govern en la seua campanya contra l'ocultació dels ingressos?

Que salvatges udols llançaria el camp burgès contra l’“espionatge” i les “delacions”! Es considera natural que els “senyors” controlen als seus criats i que els capitalistes controlen els obrers, perquè la vida privada dels treballadors, dels explotats, *no* es considera intangible, i la burgesia té el dret de demanar comptes a tot “esclau assalariat”, de fer pública en qualsevol moment la quantia dels seus ingressos i de les seues despeses. Però que els oprimits intenten controlar els opressors, traure a la llum *els seus* ingressos i *les seues* despeses, denunciar *el seu* luxe, fins i tot en temps de guerra, quan aqueix luxe és la causa directa de la fam i de la mort dels exèrcits al front!... Oh, no! La burgesia no tolerarà ni l’“espionatge” ni la “delació”!

El problema es redueix sempre al mateix: el domini de la burgesia és *incompatible* amb una vertadera democràcia autènticament revolucionària. En el segle XX, en un país capitalista, és impossible ser demòcrata revolucionari *si hom té por de marxar* vers el socialisme.

POT HOM AVANÇAR SI TEM MARXAR VERS EL SOCIALISME?

Tot el hem exposat podria suscitar fàcilment en un lector educat en les idees oportunistes, avui en voga, dels eseristes i els menxevics l'objecció següent: la major part de les mesures descrites ací no són, en els fons, mesures democràtiques, són *ja* mesures socialistes!

Aquesta objecció corrent, habitual (en una o altra forma) en la premsa burgesa, eserista i menxevic, és una defensa reaccionària del capitalisme endarrerit, una defensa adornada a l'estil Struve. Nosaltres (diuen) no hem madurat encara per al socialisme; seria prematur "implantar" el socialisme, la nostra revolució és burgesa; cal ser, per això, lacais de la burgesia (malgrat que, fa ja cent vint-i-cinc anys, els grans revolucionaris burgesos de França van fer gran la seua revolució per mitjà del *terror* contra tots els opressors, contra els grans terratinents i capitalistes!).

Els malfadats marxistes al servei de la burgesia, als que s'han sumat els eseristes i que veuen les coses d'aquesta manera, no comprenen (si hom considera les bases teòriques de la seua opinió) què és l'imperialisme, què són els monopolis capitalistes, què és l'Estat, què és la democràcia revolucionària. Perquè si es comprèn tot això, caldrà reconèixer forçosament que és impossible avançar sense marxar cap al socialisme.

Tothom parla de l'imperialisme. Però l'imperialisme no és una altra cosa que el capitalisme monopolista.

Que el capitalisme s'ha transformat en capitalisme monopolista també en Rússia ho evidencien amb tota claredat *Prodúgol* i *Prodamet*, el consorci del sucre, etc. El mateix consorci sucrer ens demostra de forma palmària la transformació del capitalisme monopolista en capitalisme monopolista d'Estat.

I què és l'Estat? És l'organització de la classe dominant; en Alemanya, per exemple, l'organització dels junker i els capitalistes. Per això, allò que els Plekhanov alemanys (Scheidemann, Lensch, etc.) anomenen "socialisme de guerra", només és, en realitat, un capitalisme monopolista d'Estat en temps de guerra, o, dit en termes més senzills i més clars, un presidí militar per als obrers i un règim de protecció militar per als guanys dels capitalistes.

Doncs bé, proven vostès a *substituir* aqueix Estat de junker i capitalistes, aqueix Estat de grans terratinents i capitalistes, amb un Estat *democràtic revolucionari*, és a dir, amb un Estat que suprimisca revolucionàriament *tots* els privilegis, que no tema implantar per via revolucionària la democràcia més completa. I llavors veuran que el capitalisme monopolista d'Estat, en un Estat democràtic i revolucionari de veritat, representa inevitablement, infal·liblement, un pas, diversos passos cap al socialisme!

En efecte, quan una empresa capitalista gegantina esdevé monopoli, atén tot el poble. Si es converteix en monopoli d'Estat, l'Estat (o siga, l'organització armada de la població, dels obrers i els camperols, en primer lloc, si es tracta d'un règim de democràcia *revolucionària*) dirigeix tota l'empresa. En interès de qui?

- O bé en interès dels grans terratinents i els capitalistes, i en aquest cas no tindrem un Estat democràtic revolucionari, sinó un Estat burocràtic reaccionari, és a dir, una república imperialista,

- O bé en interès de la democràcia revolucionària, i en aquest cas *això serà precisament un pas cap al socialisme*.

Perquè el socialisme no és una altra cosa que el pas següent després del monopoli capitalista d'Estat. O dit en altres termes: el socialisme no és altra cosa que el monopoli capitalista d'Estat *posat al servei de tot el poble* i que, per això, *ha deixat* de ser monopoli capitalista.

No hi ha terme mitjà. El curs objectiu del desenvolupament és tal que resulta *impossible* avançar, partint *dels monopolis* (el nombre dels quals, paper i importància ha vingut a decuplicar la guerra), sense marxar cap al socialisme.

O hom és demòcrata revolucionari de fet, i en aqueix cas no hi ha per què témer cap pas vers el socialisme; o es temen i condemnen els passos cap al socialisme, com ho fan Plekhanov, Dan i Txernov, al·legant que la nostra revolució és una revolució burgesa, que no es pot “implantar” el socialisme, etc., etc., i llavors es roda fatalment fins a caure en els braços de Kerenski, Miliukov i Kornilov, és a dir, fins a caure en la repressió *burocràtica reaccionària* de les aspiracions “democràtiques revolucionàries” de les masses obreres i camperoles. No hi ha terme mitjà.

I aquí rau la contradicció fonamental de la nostra revolució.

En la història en general, i en èpoques de guerra en particular, no es pot estar aturat. Cal avançar o retrocedir. En la Rússia del segle XX, que ha conquerit la república i la democràcia per via revolucionària, *és impossible avançar sense marxar cap al socialisme, sense donar passos cap a ell* (passos condicionats i determinats pel nivell tècnic i cultural: en l'agricultura basada en les petites hisendes camperoles és impossible “introduir” la gran explotació mecanitzada; en la fabricació de sucre és impossible suprimir-la).

I tenir por a avançar *significa* retrocedir, que és precisament el que fan els senyors Kerenski, amb gran fruïció dels Miliukov i els Plekhanov i amb l'estúpida complicitat dels Tsereteli i els Txernov.

La guerra, en accelerar en grau extraordinari la transformació del capitalisme monopolista en capitalisme monopolista d'Estat, ha acostat *amb això* extraordinàriament la humanitat al socialisme: tal és la dialèctica de la història.

La guerra imperialista és la vigília de la revolució socialista. I no sols perquè la guerra engendra, amb els seus horrors, la insurrecció proletària (perquè no hi ha insurrecció capaç d'instaurar el socialisme si no han madurat les condicions econòmiques per a ell), sinó també perquè el capitalisme monopolista d'Estat és la preparació *material* més completa per al socialisme, la seua *antesala*, un escaló de l'escala històrica entre el qual i l'escaló anomenat socialisme *no hi ha cap escaló intermedi*.

* * *

Els nostres eseristes i menxevics enfoquen el problema del socialisme d'una manera doctrinària, des del punt de vista d'una doctrina apresada de memòria i mal assimilada. Presenten el socialisme com un esdevenidor llunyà, desconegut i nebulós.

Però el socialisme aguaita ja per totes les finestres del capitalisme modern, el socialisme es perfila de forma immediata, *pràcticament*, en tota mesura important que represente un pas endavant a partir del capitalisme modern.

Què és el treball general obligatori?

Un pas endavant sobre la base del capitalisme monopolista modern, un pas cap a la regulació de la vida econòmica en el seu conjunt d'acord amb un pla general concret, un pas vers un règim d'estalvi de treball del poble per a impedir el seu absurd balafament pel capitalisme.

En Alemanya són els junker (els latifundistes) i els capitalistes els qui implanten el treball general obligatori; per això, aqueixa mesura es converteix inevitablement en un presidi militar per als obrers.

Però prenguem la mateixa institució i reflexionem en la importància que tindria en un Estat democràtic revolucionari. El treball general obligatori, implantat, reglamentat i dirigit pels Soviets de diputats obrers, soldats i camperols, *no seria encara* el socialisme, però *no seria ja* el capitalisme. Representaria *un pas* gegantí vers el socialisme, un pas després del qual, si es mantingués una democràcia plena, seria impossible retornar al capitalisme sense recórrer a una violència inaudita sobre les masses.

LA LLUITA CONTRA LA GUERRA I LA RUÏNA

El problema de les mesures que s'han d'adoptar per a combatre la catàstrofe que s'acosta ens porta a tractar un altre importantíssim problema: el nexa de la política interior amb la política exterior o, dit en altres termes, la relació entre la guerra annexionista, imperialista, i la guerra revolucionària, proletària, entre la criminal guerra de rapinya i la democràtica guerra justa.

Totes les mesures de lluita contra la catàstrofe descrites per nosaltres reforçarien extraordinàriament, com ja hem assenyalat, la capacitat defensiva o, dit d'una altra manera, el poder militar del país. Açò, d'una banda. Però, d'altra banda, aqueixes mesures no poden portar-se a la pràctica sense transformar la guerra annexionista en una guerra justa, sense transformar la guerra sostinguda pels capitalistes en interès dels capitalistes en una guerra sostinguda pel proletariat en interès de tots els treballadors i explotats.

En efecte, la nacionalització dels bancs i dels consorcis, unida a l'abolició del secret comercial i a la implantació del control obrer sobre els capitalistes, no sols representaria un estalvi gegantí de treball del poble i la possibilitat d'economitzar forces i recursos, sinó que, a més, milloraria la situació de *les masses* treballadores, és a dir, de la majoria de la població. En la guerra moderna, com ningú ignora, l'organització econòmica té una importància decisiva. A Rússia hi ha cereals, carbó, petroli i ferro en quantitat suficient; en aquest aspecte, la nostra situació és millor que la de cap altre país bel·ligerant d'Europa. I si Rússia combatés la ruïna pels procediments indicats, mobilitzés per a aqueixa lluita la iniciativa de les masses, millorés la seua situació, nacionalitzés els bancs i els consorcis capitalistes, podria aprofitar la seua revolució i la seua democràcia per a portar el país sencer a un nivell incomparablement més alt d'organització econòmica.

Si els eseristes i els menxevics, en compte de pactar una "coalició" amb la burgesia (que frena totes les mesures de control i saboteja la producció) haguessen posat a l'abril el poder en mans dels Soviets; si no haguessen dedicat les seues forces a jugar al "cavallets ministerials" i a calfar com a buròcrates, junt amb els democonstitucionalistes, les poltrones ministerials, les butaques de viceministres, etc., etc., sinó a dirigir els obrers i camperols en l'exercici del *seu* control sobre els capitalistes, en la *seua guerra contra* els capitalistes, Rússia seria avui un país en plena transformació econòmica, en el que la terra pertanyeria als camperols i els bancs estarien nacionalitzats; o siga, el nostre país estaria en *aqueix sentit* (és a dir, en allò tocant aquestes mesures, que representen altres tantes bases econòmiques importantíssimes de la vida moderna) *per damunt* de tots els altres països capitalistes.

La capacitat defensiva, el poder militar d'un país *amb* els bancs nacionalitzats és *major* que la d'un país amb els bancs en mans de particulars. El poder militar d'un país camperol amb la terra en mans de comitès camperols és *superior* al d'un país de gran propietat agrària.

S'invoquen a cada pas l'heroic patriotisme i els prodigis de valentia militar dels francesos en 1792 i 1793. Però s'obliden les condicions materials, les condicions històriques i econòmiques, que van fer possibles tals miracles. L'anihilament autènticament revolucionari del feudalisme, ja caduc; el pas de tot el país amb rapidesa, decisió, energia i abnegació, en veritat revolucionàries i democràtiques, a una manera de producció més elevat, a la lliure possessió de la terra pels camperols: tals són les condicions materials, econòmiques, que van salvar França amb una rapidesa "prodigiosa", *regenerant i renovant* la seua base econòmica.

L'exemple de França ens mostra una cosa, i només una: per a aconseguir que Rússia siga capaç de defensar-se i aconseguir que també s'hi facen "prodigis" de heroisme en massa, cal agranar amb implacabilitat "jacobina" tot allò vell i renovar, regenerar Rússia *en l'aspecte econòmic*. Però, en el segle XX, açò no pot fer-se simplement agranant el tsarisme (França no s'hi va limitar cent vint-i-cinc anys arrere). Tampoc pot fer-se amb la sola abolició per via revolucionària de la gran propietat terratinent (nosaltres ni tan sols això hem fet, perquè els eseristes i els menxevics han traït els camperols!), ni amb el sol lliurament de la terra als camperols. Perquè vivim en el segle XX, i dominar la terra *sense dominar els bancs* no basta per a regenerar i renovar la vida del poble.

La renovació de França en l'aspecte material, de la producció, a finals del segle XVIII va anar unida a la seua renovació política i espiritual, a la dictadura de la democràcia revolucionària i del proletariat revolucionari (del que la democràcia no s'havia separat encara i que estava encara quasi fos amb ella), a la guerra sense quarter declarada a tot allò reaccionari. El poble sencer, i en particular les masses, és a dir, les classes *oprimides*, es van sentir dominats per un entusiasme revolucionari il·limitat; *tot el món* considerava la guerra, i *ho era en realitat*, una guerra justa, defensiva. La França revolucionària es defensava de l'Europa reaccionària i monàrquica. No va ser en 1792 i 1793, sinó molts anys més tard, *després* de triomfar la reacció a l'interior del país, quan la dictadura contrarevolucionària de Napoleó va transformar les guerres defensives sostingudes per França en guerres de conquesta.

I en Rússia? Nosaltres continuem fent una guerra imperialista en interès dels capitalistes, en aliança amb els imperialistes i en virtut dels tractats secrets conclusos pel *tsar* amb els capitalistes d'Anglaterra, etc., prometent en ells als capitalistes russos el saqueig d'altres països, prometent-los Constantinoble, Lvov, Armènia, etc.

La guerra continuarà sent injusta, reaccionària i annexionista per part de Rússia mentre aquesta no propose als altres països una pau justa i no trenque amb l'imperialisme. El caràcter social de la guerra i la seua vertadera significació no són determinats (com pensen els eseristes i els menxevics, caient en la vulgaritat d'un mugic ignorant) pel lloc en què es troben les tropes enemigues. Aqueix caràcter depèn de *quina política* continua la guerra "(la guerra és la continuació de la política)", de *quina classe* la manté i amb quins fins.

És impossible portar les masses a una guerra de rapinya en virtut de tractats secrets i confiar en el seu entusiasme. La classe més avançada de la Rússia revolucionària, el proletariat, comprèn amb creixent claredat el caràcter criminal de la guerra. La burgesia no ha aconseguit que les masses canvien d'opinió respecte d'això; més bé al contrari: augmenta el convenciment que la guerra té un caràcter criminal. El proletariat d'*ambdues capitals* de Rússia s'ha fet internacionalista definitivament!

De quin entusiasme de les masses per la guerra pot hom parlar!

Una cosa està unida de manera indissoluble a l'altra, la política interior a la política exterior. És impossible fer que un país tinga capacitat defensiva si no hi ha un extraordinari heroisme del poble, que realitza amb audàcia i decisió grans transformacions econòmiques. I hom no pot despertar l'heroisme de les masses sense trencar amb l'imperialisme, sense proposar a tots els pobles una pau democràtica, sense transformar d'aqueix mode la guerra rapaç i criminal, la guerra de conquesta, en una guerra justa, defensiva, revolucionària.

Només trencant sense reserves i de manera conseqüent amb els capitalistes, tant en la política interior com a l'exterior, podem salvar la nostra revolució i el nostre país, tenallat per les fèrries urpes de l'imperialisme.

LA DEMOCRÀCIA REVOLUCIONÀRIA I EL PROLETARIAT REVOLUCIONARI

Per a ser revolucionària de veritat, la democràcia de la Rússia actual ha d'anar en estreta aliança amb el proletariat, única classe conseqüentment revolucionària, i recolzar la seua lluita.

Tal és la conclusió a què ens porta l'anàlisi dels mitjans amb què hom pot combatre la catàstrofe imminent, de proporcions inaudites.

La guerra ha originat una crisi tan immensa, ha posat en tensió fins a tal punt les forces materials i morals del poble i ha assestat tals colps a tota l'organització de la societat moderna que la humanitat es veu col·locada davant un dilema: perir o posar el seu destí en mans de la classe més revolucionària, a fi de passar amb la major rapidesa i decisió a un mode de producció més elevat.

En virtut de diverses causes històriques (el major endarreriment de Rússia, les dificultats especials que presentava per a ella la guerra, la major putrefacció del tsarisme i l'extraordinària vivacitat de les tradicions de 1905), la revolució ha esclatat a Rússia abans que en altres països. La revolució ha fet que, en uns quants mesos, Rússia avance pel seu règim *polític* els països avançats.

Però això no basta. La guerra és implacable i planteja la qüestió amb despietada duresa: perir o igualar i sobrepassar, també *en l'aspecte econòmic*, els països avançats.

I açò és possible, perquè comptem amb l'experiència viscuda per gran nombre de països avançats i amb els èxits de la seua tècnica i de la seua cultura. Ens presten un suport moral la creixent protesta contra la guerra a Europa i el clima de revolució obrera mundial en ascens. Ens estimula i apressa la llibertat democràtica revolucionària, extraordinàriament rara en una època de guerra imperialista.

Perir o avançar a tot vapor. Així planteja la història la qüestió.

I l'actitud del proletariat davant els camperols en un moment així confirma (amb la modificació corresponent) la vella tesi bolxevic: arrancar els camperols de la influència de la burgesia. Aqueixa és l'única garantia de salvar la revolució.

I el camperolat és el representant més nombrós de tota la massa petit burgesa.

Els nostres eseristes i menxevics han assumit una missió reaccionària: mantenir el camperolat sota la influència de la burgesia i portar-lo a una coalició amb ella, i no amb el proletariat.

L'experiència de la revolució ensenya amb rapidesa a les masses. I la política reaccionària dels eseristes i els menxevics fracassa: han sigut derrotats en els Soviets de les dos capitals. En ambdós partits democràtics petitburgesos creix l'oposició d'"esquerra". En Petrograd la conferència eserista local va donar el 10 de setembre de 1917 una majoria de dos terços *als esquerrans*, que tendeixen a l'aliança amb el proletariat i rebutgen l'aliança (coalició) amb la burgesia.

Els eseristes i els menxevics repeteixen la contraposició predilecta de la burgesia: burgesia i democràcia. Però, en els fons, semblant contraposició és tan absurda com ho seria comparar un pud amb una arshina .

Hi ha burgesia democràtica i democràcia burgesa: només els qui ignoren per complet la història i l'economia política poden negar açò.

Els eseristes i els menxevics han necessitat aqueixa falsa contraposició per a *encobrir* un fet indiscutible: entre la burgesia i el proletariat es troba *la petita burgesia*. I aquesta, en virtut de la seua situació econòmica de classe, vacil·la de manera inevitable entre la burgesia i el proletariat.

Els eseristes i els menxevics arrossegueu la petita burgesia a una aliança amb la burgesia. Aqueixa és l'essència de tota la seua "coalició", de tot el ministeri de coalició, de tota la política de Kerenski, típic semidemoconstitucionalista. Al mig any de revolució, aquesta política ha sofert una fallida completa.

Els democonstitucionalistes es refocil·len: la revolució, segons ells, ha fracassat, *no* ha acabat ni amb la guerra ni amb la ruïna.

No és veritat. Els qui han fracassat són *els democonstitucionalistes* i *els eseristes amb els menxevics*, perquè ha sigut aqueix bloc (aliança) el que ha governat Rússia durant mig any, el que al mig any ha augmentat la ruïna i embrollat i agreujat la situació militar.

Com més complet siga el fracàs de *l'aliança* de la burgesia amb *els eseristes i els menxevics*, més ràpidament *aprendrà* el poble. I amb tanta major facilitat trobarà el camí *encertat*: l'aliança dels camperols pobres, és a dir, de la majoria del camperolat, amb el proletariat.

10-14 de setembre de 1917

Edita: *Germinal – nucli en defensa del marxisme*

Per a posar-te en contacte amb nosaltres: germinal_1917@yahoo.es

Visita la nostra pàgina: www.grupgerminal.org

ⁱ Escrites aquestes línies, llig a la premsa que el govern Kerenski implanta el monopoli del sucre; sobra dir que l'implanta d'una forma burocràtica reaccionària, sense reunir en congressos els empleats i obrers, sense publicitat, sense controlar els capitalistes!!

ⁱⁱ A la premsa bolxevic ja he assenyalat que l'aplicació de la pena de mort pels explotadors contra *les masses* treballadores, per a defensar l'explotació, és l'únic argument just que hom pot invocar contra la pena capital. Un govern revolucionari, siga el que siga, difícilment podrà prescindir de la pena de mort contra *els explotadors* (és a dir, contra el grans terratinents i els capitalistes).